

MĚSTSKÉ MUZEUM V ŽELEZNÉM BRODĚ

ARCHITEKT	Jindřich Freiwald, Jaroslav Böhm
DOBA VZNIKU	1936
ADRESA	Železný Brod, Náměstí 3 / Května 37
PROHLÍDKA	Květen až září út – ne 9 – 12 a 13 – 16
INFORMACE	www.muzeumzb.cz

Město sklářů Železný Brod leží v údolí řeky Jizery. Již ve 14. století se zde těžila břidlice a železná ruda. V 19. století se zde rozšířil textilní a sklářský průmysl. Městské muzeum, které se dnes nachází v centru Železného Brodu, bylo založeno v šedesátých letech 19. století, aby shromažďovalo a prezentovalo předměty každodenní potřeby, spojené s historií místních řemesel. Architekti Jindřich Freiwald a Jaroslav Böhm navrhli budovu muzea v roce 1936. Ta však zůstala jejich jedinou prací na Liberecku, těžištěm činnosti obou architektů byly východní spíše Čechy, Praha a Teplicko. Budova v Železném Brodě byla navržena jako doplňující stavba místní spořitelny a byla přímo propojena s budovou banky. Západní průčelí hlavní budovy je svým zaobleným tvarem přizpůsobeno průběhu Štefánikovy ulice.

Na jižní a současně hlavní straně muzea se architekti přidrželi aditivního kompozičního principu: V jádru pozemku se nachází třípatrová kostka, obložená červenými pásky a proniknutá několika tělesy. K nim kupodivu patří také historický dřevěný dům s lomenicí. Mezi dřevěnou lomenicí a rohem budovy byla umístěna arkáda, nad níž stojí dvě sochy. Obě sochy, pojmenované »Práce« a »Spořivost«, byly ve třicátých letech 20. století navrženy Jaroslavem Brychtou a Ladislavem Přenosilem, kteří působili jako profesori na Uměleckoprůmyslové sklářské škole v Železném Brodě. Přízemí a první patro muzejní budovy byly zpočátku využívány spořitelnou. V prvním patře se ještě dnes nachází velký, reprezentativní zasedací sál se speciálně leptanými okny, znázorňujícími život v Železném Brodě.

Nezvyklé je, že se architekti na jedné straně sice drželi moderní koncepce, kterou lze na věcném řešení muzejní budovy rozpoznat dodnes, na druhé straně však do muzea tvůrčím způsobem integrovali existující historickou architekturu, nacházející se na jižní straně muzejní budovy. Důvodem bylo, že se na stavební parcele nacházel vícepatrový roubený dům »Klemencovsko« z roku 1782. Boj za jeho zachování byl evidentně úspěšný. S ohledem na citlivou integraci staré budovy se lze domnívat, že se Jindřich Freiwald a Jaroslav Böhm vědomě snažili o přiměřené spojení starého s novým. Dřevěné průčelí roubeného domu »Klemencovsko« tak zůstalo zachováno. Po roce 1990 klesla potřeba využití budovy ze strany místní spořitelny, takže převážná část prostor dnes slouží jako muzeum a informační centrum. V roce 2006 získalo celou budovu město. Expozice muzea se v současnosti vztahuje k regionálním dějinám a k vývoji sklářství a zpracování skla. V této souvislosti je také uměleckoprůmyslová sklářská škola v Železném Brodě, založená v roce 1920, prezentována jako první svého druhu v Čechách.

O životě obou architektů muzea toho není mnoho známo. V roce 1921 spolu založili projektantskou a stavební firmu Freiwald–Böhm v Praze–Karlíně. Zakázku na stavbu spořitelny a muzea obdrželi Jindřich Freiwald a Jaroslav Böhm v roce 1931 v rámci architektonické soutěže. Stavba pak byla dokončena v roce 1936.

www.topomomo.eu

Dieses Vorhaben wurde aus Mitteln des europäischen Fonds für regionale Entwicklung (EFRE) gefördert./Tento projekt je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Europäische Union, Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti